

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előzetési pénzek és a kiadás körüli pauszok
valamint a lap sorsolási részét illető
minden költségemények ide intézendők.

Hírmegjelenések csak ismert kasszától
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki postán külvé	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft — kr
Negyedévre	2 ft 50 kr
Egy óra	1 ft — kr

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopettör egyszeri beiktatásért 50a
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsopettörért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajnár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Hétfő Márczius 3.

43. szám.

A Tisza Kálmán dicsősége.

(P.) Mielőtt magára a tárgyra tér-
nénk, alaptalanok kell nyilvánítanunk
Kaas Ivor bárónak a parlamentben, a
vidéki sajtó ellen emelt vádját, hogy
Tisza Kálmán a vidéki sajtót megvásá-
rolta. A vidék tudja legjobban, mily alap-
pal bír az ellenzékiek ez a vádja is, ép-
pen úgy mint a többi. Azok a lapok
ugyanis, melyek most kormánypártiak,
azok voltak az előtt is, valamint hogy az
ellenzékiek maradtak. A helyi viszonyok
ugyan megkivánták itt vagy ott, egy-egy
újabb lapnak megindulását, de ezen újabb
lapok közt is háromszor annyi az ellen-
zéki. Legfelebb is annyi lehet igaz és
ezt a gyakori ellenzéki tetszőlások gy-
nitatják, — hogy a vidéki sajtó is elfog-
lalta a politikai küzdelmek terén a maga
helyét, és több ereziával működik, mint
amennyit főle az ellenzéki honatyák meg-
várának. De hiszen ugyanezt teszi a
vidéki ellenzéki sajtó is, nagyon különös
tehát, hogy mégis csak a kormánypárti
tűnik fel az ellenzéknek, holott mi, a
vidéken is sokkal csekélyebb számmal
vagyunk. Es most a dologra!

Le kell számolnunk az emberek ama
felfogásával, hogy miért nem fut meg az
ellenzék támadásaitól Tisza Kálmán?
Multkori cikkekünkben is érintettük e k-
rdést, de mert az óta is folytonosan emle-
getik, le kell számolnunk vele végleg-
gesen. Le kell számolnunk pedig legki-
vált azért, mert még saját pártunkban is
vannak kik nem bírják eléggé felfogni
és megbecsülni a Tisza Kálmán
maradását. Általános az a vélemény nyil-
vánítás, hogy: „Ha én Tisza Kálmán
volnék, ilyen olyan gazdag volnék sat.
egy pillanatig sem tűrném azt a piszkot,
amit rá szólnak, hanem oda vágnám nek-
kik a tárczát: nesztek, egyétek meg.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Felsülés.

Egyszer én ültem szokott helyeden,
Én voltam az öreg, vén lutriás;
Te pedig szép, aranyos gyermekem!
A kis boltba léptél be — mint sok más.
Mert játszottak a lutriázást . . . ketten
S hogy komoly lesz, el volt határozva:
Söt hogy én is tetszetősebb legyek —
Sima fejem jól fel lett borzolva.

Hogy is kezdtek? Igen! Én ott ültem
A lutriás kis asztalka mellett,
Te be léptél, — kérdeztem — mi tetszik?
— És morogtam — beh! gyönyörű gyermek.
Te ezt hallád, pirultál, remegtel,
Es nem bírtál hozzám jönni közel . . .
Bátorság! szép nagys! kisasszony! . . . lelke!
Biztattalak, . . . kö . . . közelébb . . . jövel!

Hja! csak hogy ez nem ment olyan könnyen,
Mert hát ugy-e?! mi türes, tagadás,
Attól féltél csókot lopok, hiszen
Ketten voltunk a boltban, senki más.
Ketten, s aztán egy mézes czuppantás
El siklott vón az én ajkimon is;
S lásd! nem éltem vissza a helyzettel . . .
Bár játszani te hitál kis hamis.

Nemde? így volt — és te kis tubiczám!
Mosolyogva közeledtél . . . jobban,
No! mert rég el ütötte a kettőt —
S fél háromkor a papa be topan.
Akkor pedig vége a játéknak.
Nincsen vásár. Es ha a boltba lel?!
Ismerem őt, diskurálni szeret —
Jaj! én nekem — bizonyal le fülel.

Hogy is mondtad?! Igen! lutris bácsi!
Három számot álmodtam az éjjel,
Azt tenném meg, ha ki nem nevetne.

(Meg is ennek! Szerk.) És mert azt Ti-
sza nem teszi, azt a következtetést von-
ják le, hogy azért nem teszi, mert kor-
mányon akar maradni minden áron.

Ez a feltevés persze, hogy a leg-
könnyebb. Még csak gondolkozni se kell
rajta, az ellenzéki újságok maguk adják
a szót a nagy közönség szájába. Aki az-
tán nem gondol arra, hogy ily eseteknél
nem mindig az emberi önérdék és ér-
kenykedés dönt, hanem, hogy az elhatá-
rozásra magasabb indokok folyhatnak be,
az nagyon természetes, hogy pusztán amaz
indokból indul ki, mely a Tisza szemé-
lyére nézve lehet kellemes avagy kel-
lemetlen. Es ez sajtáságos fényt vet az
emberek politikai gondolkodására, amely
gondolkozási, a politikai küzdelem terén
nem lát egyéb célt mint az önzést. Es
hogy a küzdelmek ezen karakterizálása
maganak a küzdelemnek szüleménye, az
természetes. Mikor egyik részéről nem
hallani egyebet mint Tiszának a hatalom-
hoz való görösös ragaszkodását; másik
részről pedig az ellenzék fékezhetetlen
hatalmi vágyát?

Hát a konkluzió nem lehet egyéb, mint
hogy mind két félnek harca, az önérd-
ek harca.

Hogy mennyi igaz e feltevésből és
mennyi nem? Azt most vitatni nem akar-
juk, de ha még lehetséges az a feltevés,
hogy az egzisztenciák tudományának eme
küzdohomokján becsületes intenziók is
melegíthetik a küzdők keblét; ha van
még valami abból a sokat emlegetett
ámdé ma már csak idealizmusnak tartott
szent érzésből melyet „hazaifáság“-nak ne-
veznek; ha formálhat még valaki jogot a
meggyőződés szentségeért való küzde-
lem feltevésére, s arra hogy e meggyő-
ződésért martirhalált is halni kész? Hát
ha nincs is több olyan ember a mai vi-
lágban csak egyetlen egy, de hogy az
az egyetlen egy meg van, arra esküt

merne tenni a szabadelvű párt mind azon
tagja kik közelebből ismeri őt, és hogy
ha több nincs, hát ez az egyetlen egy
Tisza Kálmán!

Legyen arról meggyőződve a nem-
zet minden tagja, és hogy meggyőzzük
elis követünk gyenge erőnkkel mindent
amit lehet: hogy soha nemesebb kirar-
tást nem taunistott még, nem csak hazája,
de a világ összes parlamentjének érdeké-
ben, kormányterfű, mint amilyent most
Tisza Kálmán taunist.

Ó most egy olyan ádáz rohamnak
állja útját, az a sziklagát, mely az os-
tromló áradat pusztítása elől egy termé-
keny vidék megvédésére van hivatva. Ő
ellene igen is, személyes küzdelmet foly-
tar az ellenzék aprajja nagyjá, mert li-
szén ő a gát, mely a ez áronnakutjáb-
ban áll, valamint hogy küldése sem a
Tisza Kálmán egyéni kidőlése lenne ha-
nem most a enépképviselet többségnek az al-
kotmányban gyökerező legsarkalatosabb
jogát védelmezi.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 1.

Az a z appropriationalis vita ma
a szabadelvűpárt és kormány nagy erkölcsi
főlényével s fényes győzelmével ért véget
Pártunk szónokai, mint Varasdy Károly,
Bokross Elek, Asbóth János és Hegedűs
Sándor előadó magasszónai, érvektől
dúzadó hatásos beszédeikben csapást után
csapást mértek az ellenzékre s oly főlényt,
oly erkölcsi diadalt szereztek a többségnek
és kormánynak, hogy az iránt alig lesz az
országban eltérő vélemény.

A tényleges diadal és győzelem is meg-
jött a vita befejezésével, mert a szabadelvű
párt teljes létszámban óriás többséggel fogad-
ta el általánosságban részletes tárgyalás alap-
jával a költségvetési törvényjavaslatot.

A szabadelvűpárt névszerinti szavazást
kért, hogy ez uton is-leleplezze azon az egész
vita folyamán hangoztatott ellenzéki ráfogást,
mely szerint a szabadelvűpárt solidaritása és

Ha valaki megettem köhitett.
Pedig hát nem hallotta senki sem,
Miként hangzott az a meg szállítás —
Es még is . . . arczomba szökik a vér,
Ha anyjokom mondja, — vén lutriás!

Galánffy Lajos.

Egy csésze thea.

Itt történt velem Debreczenben
s nem is olyan régen, hogy egy csaknem
egészen átvirasztott éjjel utáni reggelen szo-
katlan zajjal ront be hozzám inasom s így
szól: „nagyságos uram egy küldöncz ezt a
levelet hozta.“ E korai zavarás első álmod-
ból boszantott; csodálkozva nyitom fel felsze-
memet, nem éppen azért, mintha ez szokásom
volna — e nagyuri szokással nem élek —
mint inkább azért, mivel a másikat sehogy-
sem tudtam felnyitni. Inasom szokatlan kimé-
letlenség, egy levél, kora reggel rám nézve,
kiról az idő vaskeze az ifjuság első himporát
már letörülte, nem mindennapi esemény. Sietve
bontom fel a borítékot, kezembe akad egy
névjegy s olvasom:

„Szivesen látják egy csésze theára este
7 órakor“ Debreczen 1890 . . . . .
V . . . né és S . . . né.

E szives meghívás egy csésze theára
két fiatal és kedves menyecskéhez, kik
különbö testvérek és özvegyek — bár az
eljárás módját indokolva nem láttam — feled-
tetí velem pillanatnyi bosszúságomat s a kö-
vetkező est kínálkozó örömeire gondolva újra
morphus karjaiba vetém magam.

Este pontban 7 órakor — miután leg-
szebb ruháimat magamra vettem — bérkocsiba
ültem. Néhány percz s a ház előtt vagyok:
az első emelet pompás világitásban ragyog,
a kapunak szárnyai tárva, nyitvák. — mint
ha csak azt mondaná, tárt karokkal várlak.
Jó régi magyar szokás; a hol így fogadnak,
ods bátran bemehetsz.

Az első emelet előcsarnokában vagyok.

a párt vezére iránt való bizalom megingott
volna. Az ellenzék látva az óriási többséget,
meghökent ezen telepezéstől és kudarcától,
azért a névszerint való szavazás kérelme el-
lenében a szavazást a hétfői ülésre elhalasz-
tatni kívánta. Ezen kívánásnak nem óhajtott
engedni a többség, de hogy időt nyerjen a
parlament munkásságra, inkább lemondott
a névszerinti szavazásról és így a szavazás
felállítás útján ejtetett meg. De az a nagy
többség, mely ezen módon is teljes egyértel-
müséggel állt fel a törvényjavaslat mellett,
mindenki előtt kézzelfoghatólag bizonyoságot
tetí arról, hogy azon ellenzéki hírelek, melyek
a többség felbomlásáról szólnak mi-
lyen alaptalan ráfogások voltak.

A mai beszédek közül különösen kiemel-
kedik Bokross Elek hatalmas szónoklata,
mely nemcsak nagy nyomatéku érveinek gaz-
dag volta, de elegáns és perfect szóoki tö-
kélye és parlamenti formái által is kiváló,
Bokross teljesen kirántotta Apouyi azon
támadása alól az alapot, mintha Tisza a vé-
dőtörvény 14. §-ánál incorectet járt volna
el. Majd azt az ellenzéki érveit döntötte ha-
lomra, mintha a cabinet reconstructioja és a
reformok Tisza eddigi politikájának negati-
va voltának. Rendkívüli hatást idézett elő,
midőn kiemelé, hogy Szilágyinak a
kormányba lépése nem Tisza,
hanem ellenkezőleg a „mérsé-
kelt“ oppositio politikájának
elit élését képezi.

Szintoly intenzív hatást keltett azzal is,
midőn kifejté, hogy ha a hatalomra való hos-
zasz törekvés (az ellenzék) helyes és joga-
sult, nem kevésbé helyes és jogosult Tiszának
hatalmon való megmaradása is, mikor ennek
minden parlamenti előfeltétele meg van s
hazafias kötelességet teljesít. Es zivataros
helyes és élénys tört ki a többségből, mi-
dőn szóló kiemelé a törheleni soidaritást Ti-
sza és a szabadelvű párt közt, Bokrosshoz
csoportosan siettek a többség tagjai gratu-
lálni a fényes sikerhez.

Pártunk több szónokának is ma igen
szerencés napja volt.

Egyedül Polónyi kisérte meg ellen-
sulyozni Bokross beszédének hatalmas hatását,
de biz az sehoggy sem sikerült.

Polónyi Géza képviselő azzal a fölkiál-
tással fejezte be pöfesködő gorombaságoktól
telt szavait, hogy „a becsületes kormányzat
érdekében nem szavazza meg a költségvetési

Ha nem tudnám, hogy a tél derekán még alig
vagyunk túl, azt kellene hinnem, hogy egy-
szerre egy virágos kertben lettem magamat.
Önkénytelenül egy ah! lebbent el ajkaimról,
mindenesetre valami kellemes benyomásnak
kifejezése. Az üde meleg légtel virággal-
tal, ábrándos fenkölt érzülettel tölte be ke-
blemet. Egy a boltozatról lefüggő halvány pi-
ros lámpa oly különös rezgő fényben, olyan
misztikus félhomályban tüntet fel az egyes
virágosportozatokat, hogy pillanatnyi kábult-
ság vett rajtam erőt. De mi ez? mintha tá-
volról zsbongást hallanék; ismét esend, vagy
csak koboldok üzik velem tréfájakat? Egy-
szerre a hátam megett szóval meg alakí,
szívhez szóló kellemes hangon, körülnézek —
senki! semmi! Most látgy szelleceke érinti
arcomat s mintha azt suttogná fülemben:
„szeretlek, nagyon szeretlek“ Senki! Talán
egy szellem virággal érinti arcomat, hogy
aztán ismét tovalegjen. — Az egész csarnok
levegője vibrál, a virágok kelyheiből sötét
alakok látszanak kibontakozni, — talán vi-
rágszelleme? — ide s tova röpöknek egy-
másnak intgetnek s aztán ismét, mintha meg-
ijedtek volna, egyszerre eltűnnek.

Majd esengő női hangok pajzán nevetése
üti meg fületem, oly közel és oly erősen, —
hogy előbbi kábultságomból, vagy mondhat-
nám varázslatból ébredve, azon irány felé ha-
ladok, a honnan e hangokat jönni véltem. Egy
ajtó előtt állok. Miután megtapogattam ma-
gam s meggyőződtem róla, hogy az egész nem
csupán álom, hanem a tiszta valóság, — be-
nyitok.

Csupa ifju, mosolygó arc, csillogó sze-
mekkel, kipirult arcczal. Lázás sietség, sür-
gés forgás a teremben. Mindenki kérdő tekin-
tettel néz rám; köszönteni akarom az ifju
hölgy és férfi koszorut, de e kérdő tekintet
valamennyi arcán, — torkomra forrasztja a
szót; pedig ismerem őket egytől-egyig. Ez
itt Anna kisasszony, az is Anna kisasszony,
amaz is An. . . már csakugyan majd bolon-
dot mondtam, hisz el se hinnék önök, hogy

törvény. Ezért félig kivették, félig gondoltak valamit, amit azonban egészen őszintén hajon elmondani. Mert Polónyi, ha szónok; akkor nevetéses; a mikor erkölcsbír, akkor leginkább szemérmes; s ha éppen Catoskodik, akkor lenézést keltően kaczagtató. Ez a három tulajdonság egy személyben az, aminek köznyelven — polónyismus a neve.

Hegedűs előadói kitűnő zárbeszéd után következett a szavazás. Szavazás után Tisza miniszterelnököt a többség tomboló viharoként éljenzi.

Végül Wekerle felelt Irányi interpellációjára s a ház a választ tudomásul vette.

Az „István“ gőzmalom társulat közgyűlése.

Debreczen, 1890. Márcz. 2.

A debreczeni „István“ gőzmalom társulat ma d. e. tartotta évi rendes közgyűlést a város háza nagytermében. Az igazgatóság, dacára a múlt évi mostoha viszonyoknak, a melyeknek kedvezőtlen hatását összes gazdasági életünk súlyosan megérzte, a részvényeseknek olyan tekintélyes haszoneredményt nyújtott, amely, habár mögötte maradt is a megelőző évek üzleti eredményének, mégis kielégítő, sőt öröndetes sikernek tekintendő, különösen pedig akkor, ha figyelembe vesszük, hogy vannak malmok, a melyek semmi osztalékot nem képesek adni a múlt évről részvényeseknek. — A debreczeni „István“ malom a tavalyi nyomasztó helyzet dacára is 81842 frt üzleti tiszta hasznót ért el a részvényeseknek a 100 frtos névértékű részvény után 15 frt osztalékot fizet.

Tíz óra után 20 perccel nyitja meg a gyűlést Sesztina Lajos, a ki constaltája a gyűlés határozatképességét, a mennyiben 38 részvényes 1115 db részvényével 541 szavazatot képviselve van jelen. A jegyzőkönyv vezetésére Nemes Kálmán jogtanácsost, hitelesítésére, valamint a szavazatok összeszedésére Kotschnek Lajos, Szabó Kálmán és Rotschnek V. Emil részvényeseket kéri föl.

Szepessy Gusztáv olvassa az igazgatóság évi jelentését s bemutatja a felügyelő bizottság által megvizsgált zárszámadást.

A jelentés röviden összegezi mindam általános üsmert — kedvezőtlen körülményeket, a melyek nem csupán az „István“ malom, hanem az összes hazai malmok múlt évi üzletét megrontották s beszámol azon övintézkedéssel, a melyet a malom igazgatósága az országos magyar malom-egyesület tagjaival együtt kölcsönös egyetértéssel és kötelezettséggel a liszt túltermeléséből származó bajok ellen tett, a mikor is elhatározták, hogy a gyártási üzem 1889 aug. végétől 1890 apr. végéig — a budapesti malmoknál hetenkint 48, a vidékieknél 36 órát tevő szünetléssel — megszorítottassék.

A megszorított gyártási munkásság mellett a múlt évben a mű- és sima örlés összes mennyisége a 362334 méterházát tett ki, 83403 m. mázálval kevesebbet, mint az előző évben s gyártmányainak jó minősége mindenfelé teljes elismerésben részesült.

A szabályszerű levonások után maradt a múlt 1889-dik évről üzleti tiszta nyereség

81,842 frt 53 kr, melyből levonva az igazgatóság és a társulati hivatalnokok részére eső szabályszerű jutalékot 6099 frt 90 krt; fennmarad: 75,742 frt 63 kr, melyhez hozzá adván az 1888-ik évről áthozott felszótlan nyereséget 1595 frt 66 krt; a közgyűlés rendelkezésére álló nyereség kitesz 77,338 frtot 29 krt.

Ennek felosztására nézve javasolja az igazgatóság:

1. A tartalék alaphoz esatoltassék 5000 frt.
2. Osztalékul minden 100 frtos névértékű részvény után adassék ki 15 frt, mely összesen 55,530 frtot tesz ki, s annak kifizetése — a 19-ik számú szelvényre — a társulat pénztáránál és a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál f. é. márczius 3-tól kezdessék meg.
3. Az osztalék tartalék alaphoz 5000 frt.
4. A per alatti s késes követelések tartalékához 5000 „
5. A társulati hivatalnokok nyugdíj-alapjához 2000 „
6. Az igazgatóság által felosztandó jutalmazásokra fordítassék 1200 „
7. Jótékony célokra osztassék ki 700 frt.
8. A még fennmaradó 2908 frt 29 kr az 1890-ik évi új számlára vitessék át.

A múlt év folyamán eszközölt beruházások, közgyűlés által engedélyezve, — főként a nagyobb malom buzatisztító osztályának átalakítása és tüzelő szerkezetének cészlerősítése, összesen 28066.65 frtot igényeltek; ez összeggel az ingatlan és felszerelési vagyon rovások nem terheltettek meg, hanem az a beruházási értékesítések pótlására alakított tartalékalapból fedeztetett.

Végül az igazgatóság két új kazán beszerzésére és a kisebbik malom tüzelőjén eszközöndő átalakításra a közgyűléstől 30000 frtot kér.

A bemutatott veszteség-nyereség mérleg szerint a gyártási és üzleti költség 240808 frtra, a nyers haszon pedig 392826 frtra ment.

A vagyon mérleg szerint a vagyon főtételei: telek, épületek és felszerelési gépezet 648549.53, villam világítási, tüztöltési, fogat felszerelés, ház Nánáson: 16843.60, anyagok, zsák, kőszén és tűzifa készlet 37742.30, buza és örménykészet, cselekvő váltók, pénzintézeteknél elhelyezések, készpénz, előlegek, értékpapírok 870402, előre kifizetett tüzbiztosítási díjak, kamatok 29411.53, adóssék és bizományosok tartozásai 164771.45 összesen 1,767,720.41 frt. A teher rovat főtételei: részvénytőke 370200, tartaléktőke 520000, késes követelések tartaléka 25000, osztalék tartalék 55530, érték csökkenések tartaléka 80605.35, hivatalnokok nyugdíj alapja 10267.15 hivatalnokok és munkások segélyalapja 8714.80 bizományosok biztosítók, szendvő váltók, számla tartozások: 62006.472, nyereség 77338.29, összesen 1,767,720.41 frt.

A felügyelő bizottság az igazgatóság előterjesztéseit minden részben elfogadásra ajánlja.

A betérjesztett mérleghez Bechert Manó szólott, a ki keveseli a telek- és épületek s felszerelési gépezetek értékesítésének címén felvett ös szegget, a melynek szerinte nagyobbak kellene lenni s idevonatkozólag felvilágosítást kér.

Szepessy Gusztáv igazgató adja meg a felvilágosítást, a közgyűlés helyeslése között kijelentvén, hogy az igazgató-ág ez ideig

mint mindig, ugyez alkalommal is, egészen a kereskedelmi törvénynek, s az alapszabályok 70. §-ának és egyéb utasításoknak megfelelőleg járt el a leírásoknál; ha a mikor az előírt minimumnál magasabb leírás történt, akkor kedvezőbb volt az év s ezt jobb években jövőre is tenni fogja az igazgatóság. A vagyonmérlegben az épületek és felszerelési gépezet vonatkozáslag értékesítésük nézőjében nem is fog találni, ha csak a közgyűlés erre nézve rendkívüli határozatot nem hoz, mivel az 1875. XXIV. adótörvény értelmében ezt tenni nem lehet. Hanem az értékesítés és a mérlegteher lapján az értékesítési tartaléktételénél lesz kitéve.

Bechert Manó a kapott felvilágosítás után arra kéri az igazgatóságot, hogy jövőre — a mennyiben a viszonyok megengedik — az épületek és gépezetek értékéből minél többet írjon le; s az igazgatóság által az 1890. évi számlára átvinni javasolt 2908 frtot az értékesítések tartalékához esatolni indítványozza.

Ennek ellenében Feischl Károly változtatlanul elfogadja az igazgatóság jelentését s kéri az igazgatóságot, hogy a tartalékozást és leírásokat az eddigi mértékben eszközölje s elismerését nyilvánítja az igazgatóság sikeres tevékenységéért.

Sesztina Lajos a Bechert M. kivánságát illetőleg figyelembe vételni kéri azt is, hogy nem csupán a gépezetekben, hanem az ingatlanokban is történtek beruházások; a felszerelési érték növekedésével megfelelőleg nőtt az örlőképesség.

Zádor Lajos szintén változtatás nélkül fogadja el a jelentést és mérleget. A felmentvényt az igazgatóságnak, mely megbízás nélkül is teljesíteni fogja — ha a viszonyok megengedik — a nagyobb leírás, megadja s jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz.

Elnöklő Sesztina Lajos ily értelemben kimondja a közgyűlés határozatát.

Végül az igazgatóságból sorrend szerint kilépő Szepessy Gusztáv és Simonffy Sámuel igazgatósági tagokul ismét megválasztattak, amaz 502, emez 343 szavazattal.

Ezzel a közgyűlés 11 órakor véget ért.

Napi hírek.

A kir. laplák decentralizációja tárgyában, mint „Ügyvédek Lapja“ írja, szombaton, márczius elsejére enquet volt összehívva az igazgatóságminiszteriumban, melyen az igazgatóságminiszter elnököl. — Az értékesítési részt vett a két államtitkár: Teleszky István és Czorda Bódog. Ezenkívül meg voltak hívva: Szabó Miklós a curia elnöke, Daruváry Alajos, a curia alelnöke, Babos Kálmán és Manóvich Emil curiai tanácselnökök; dr. Vajkay Károly, a kir. ítélőtábla elnöke, Sárkány József alelnök, Tóth Elek és Erdélyi Sándor tanácselnökök, Kozma Sándor főügyész, Karp Ferenc nyug. táblai elnök; az ügyvédi karból Hodossy Imre és Chorin Ferenc budapesti ügyvédek. Az említett hírlap szerint a meghívottak mindegyikének saját kezéhez néhány nappal ezelőtt egy tervezet küldetett meg véleményadás végett, ezen tervezetben azonban nincsenek benne a székhelyek. Csakis azután, ha az értekezlet véleményét

az urat pedig kérem, sziveskedjék innen távoznia, mert utban van s evvel a következő terem ajtaja felé mutat.

No ez szép história, ha ez tovább is így tart, egyszerre csak az utcán találok magam meg mielőtt alkalmam lett volna a nekem szánt csesző teát megihatni.

E misztikus dolgok annyira feleslegizték képzelő tehetőségem és kíváncsiságomat, hogy dacára mélyen gyökerező loyális érzelmimnek, már magam is az összeesküvők sorában szerettem volna látni persze csak mára.

X... Jenő ur (hátha mégis Ottó?) akaratának engedve, a mutatott ajtó felé irányultom léptemet, természetesen azon biztos tudatban, hogy itt is akad majd valaki a ki magyarázat helyett ajtó mutat, mert utjában vagyok. Benyitok s mélyen meghajtom magam. A jelenlévő hölgyek és urak, több kevesebb idősebbek, — főhajtsám viszonzazzák. Ezeket is mind ismerem, de nem merek megszólítani senkit — nem szeretnék úgy járni mint előbb, hogy senki sem akar rém ismerni. Mindeokki kérdő tekintettel néz rám, épp úgy mint az első hölgytársaság, én iszonyu zavarba jövök. Zavaromat valamivel elrejtendő legezésszerűbben véltam a legközelebbi karosszékre ereszkedni. Kissé magamhoz térve, a jelenlévők szemlélésébe merülök. Diszes öltözékű hölgyek ragyogó briliántokkal, egyenruhás érdemrendes, magas rangú és kevésbé magas rangú katonatisztek a legtöbb huszár s frakcos civil urak iletik itt s csak halk hangon társalognak mindenki csak közvetlen szomszédjával.

Miért ez ünnepélyes feszesség? miért e várakozásteljes arcok?

Nyilik az ajtó; ah! a háziasszony a másik menyecske az idősebbik, a kit az előbb nem láttam. Szép jelenség, de ugy találok, hogy kissé túl komoly. E fiatal archoz nem illik annyi komolyság, talán bánata van? Nagyon kár.

(Folyt. köv.)

mondott, fog a törvényjavaslat elkészíttetni. Ezzel kapcsolatban megemlítjük némely fővárosi lapnak azt a híret, mely szerint képviselői körökben azt beszélik s ezt már a múlt héten Debreczenben is több felől hallottuk, hogy a Debreczen és Nagyvárad közti harez oly módon fog megoldatni (a mi sehogy se akar tetszeni a nagyváradi „Sz—g—nak), hogy mind a két város kap kir. táblát.

A polgári kör társasestőlye. A régóta virágzó polgári kör tegnapelőtt este saját helyiségében kedélyes és szépen sikerült társasestélyt rendezett, melyen a társadalom különféle rétegeiből képviselve voltak Debreczen polgárai. A kör hosszú fennállása ideje alatt mindig egyesítette magában Debreczen józan gondolkodásu egyszerű polgárait a társadalom vezérfőirival, az intelligencia kitűnőségeivel, mert kebelében a rang és osztálykülönbőség nélkül való igazi magyarosság otthonos. Ez alkalommal a polgári kör könyvtára javára rendezték a társas vacsorát, melyen szép számmal vettek részt a kör tagjai. Az első felkészítőt Torday Gábor ügyvéd mondotta, szólottak aztán dr. Orbán József a kör titkára Elek Lajos tanár, Szabolcska Mihály, Tóth Lajos és tüben éltette a kör távollévő elnökét Nagy Ferenc takarékpénztári igazgatót, a kör titkárát, a kör tagjait és a sajtót. A sikerült társas vacsora rendezésének érdeme dr. Orbán József, a buzgó titkár, ki az alelnökkel L. Nagy Bálinttal hivatta van újra virágzásra juttatni Debreczen e régóta fennálló társasestélyt. A vidám társaság a Rác Károly zenéje mellett a késő éjféltűni órákig együtt maradt.

Halalos végű párbajról ad jelentést — szerkesztőségünk egyik tagjához — Budapestről érkezett távirat. A szük szavu sürgöny szerint „D aróczit párbajban halálosan megsebesítették. Felgyugulásához semmi remény.“ — Daróczi Elek a múlt év őszén ment csak el Debreczenből, itt három évig hallgatta a jogot s Budapestben akarta azt bevégezni. Itt nagyon sokan ismerték és szerették a kedves modoru tehetséges ifjút, s a szomorú hír bizonyára széles körben kelt megdöbbenést. Daróczit szelid, jámbor emhernek ismerték barátai, a kik most el sem tudják képzelni a párbaj előzményeit. Szorgalmának, tehetségének csak a napokban is szép jelet adta „Karczag város leírása“ című művével. A mai budapesti lapok hihetőleg többet tudnak mondani a szomorú esetről.

Igyekvős fiatal orvosok. Dr. Nágel Zsigmond h. nádudvari s dr. Engel Ignác pocsjai körorvos tegnap 2 óra terjedő külföldi tanulmányutrá indultak Debreczenből.

Séta hangverseny. A Szikszay-ban tegnap tartott sétahangverseny megerősíti bennünk azon meggyőződést, hogy Debreczenben valódi mű és zenebarátok léteznek, mert a nagyon rosz idő dacára is, tegnap nagy számu zenebarát (közte a gróf Dégenfel család is) jelent meg ott. A megjelentek nem igen sajnálták, hogy áldozatot hoztak, mert Czapek karnagy igekezetett a közönséget tartalomdus műsorral kápráztatni. Kivánatra sok darabot meg kellett ismételni. A közönségnek tudomásul szolgálhat, hogy a vasárnap délutáni sétahangversenyek bármilyen időben is megtartatnak.

Emke. Chappon K. ur városunk jeles vivőmestere egy igazságos követelését a bíróság előtt az Emke javára ajánlotta fel. — Chappon ur ma a részére megittelt 5 forintot a szerkesztőségünkben elhelyezett Emke persely részére volt szives átadni. E nemes tett nem szorul dícséretre.

A legjobb szépítő-szer, régi köztudomás szerint, a márcziusi hó. Hogy lecsik frissen, fehéren; ha avval megmosdik a leány, az asszony, szépek kell lennie. Így tartják ezt már régea s mert így tartják, nagy volt tegnap az első márcziusi hónapnak a kelete. Alig hullott le egy kis halomra való, fűrgé szobaleányok rögtön hatalankba kerítették s vitték be a kisasszonyok, az asszonyoknak, no meg maguktól se sajnálták egy kicsit abból a jóból, Erős lehet a reményességünk ezek után arra, hogy a mig a hó tart, csupa szép nőket látunk, — t. i. ha a nem szépre nem nézünk... Csak aztán ne lásunk olyan zímankos temperamentumokat is, a melyen a tegnapi gonosz időjárás volt.

Rejtélyes gyilkosság. Még a múlt évi október havában történt, hogy a Nagyvárad és Erőmhályfalva közt levő vasuti hidon meggyilkolva találták Füzesy Imre 21 éves egényt, de a tetteseket nem sikerült kinyomozni. A gyanu, később Petri József cseresznyeháti kocsmáros ellen irányult, a kinek nevével Füzesy szerelmi viszonyt folytatott. A gyanuok alapján a csendőrség lertóztatatta Petrit és nejt s ez utóbbi úgy it, mint a vizsgálóbíróság előtt bevallotta, hogy Füzesy férje ilette meg. A nagyváradi törvényészék a vallomás alapján szombaton tartotta meg a végtárgyalást, mely eredményben vártainak és meglepő volt. Petriné addigi vallomásait visszavonta s eltagadta azt is, hogy közte és a meggyilkolt Füzesy közt szerelmi viszony létezett volna. A törvényészék bizonyítékok hiányában Petri Józsefet felmentette a gyilkosság vádjá alól.

Uj főzölök. A Stachys tuberiferát, mely Japánból került Európába, nagy gond-

dal terjesztik ében, hogy mentacznak s így a gazdagítsák. Oly esakhogy, mint sebb és finomabb mint a burgonyót, vagy hárntermel. Figyelegzadag a cukorleg egyébként i

Eljegyzdebr. kereskedény igazgató Piroška kisassz

Alexis vezik most a m39-ik ezredazonban, hogydonost és nevetajságok azt írjcsésével, Alexhogy a nagyheségétől születorosz hadseregűcsese kérdéséneg eznek kövzik Oroszországtenni, mint Jtudvalevőleg legedző hosszú se

Egy utlevelét is apszerkesztő urceses lapjukbanbátorkodom ünnyuonak volt, abarátja volt, ahalálhírrel az

Lakmárzölötti, Chénasat a legidősebbczára sinos, ottaz a többször 5tán fizetésre kemondja a fizetőEz így ment márgy ismertlegutóbb azzaleze szabadon brozási mániábanfelelősségre voheti fogságra ívédelme“ érde

Hurkak honyháról és jkurkaestély ta

Hazai királykis hogy Czöbel Mléd tagjától, a nál „Nyirta lonlenik meg, a megrendelte, ariacionális vitaból a két ellenasvasvortár ren a mérskélt ellfőriai kivettők a felkészítők részt vett szónkezdés. — Önglyettes. Dr. helyettese, dr. u. 3 órakor tőhalt. Tettének

Külföld állítás jó számúadatok, mvezőbb eredm várták. A beazaz a kiállítanem tisztelcászár d köztársaság rendjének maghenlohe bíborzátartozó diplinbe küldötték, költő, a „Timesrosszul van Te 81 éves, állapoható. — E m b. Neumann Ern tulajdonos töb iszonyu bünt derültek, azo minőségben al nek folytán a totta magát. Afiát előbb elká tartóztaták. N két évvel ezél

Astor elhalt Newyó János, a ki 10ban s 25 aore felül számostgyakor szint Astor-féle ha az értéke 2,0 évenkint 500, család összes — Lővöl p a r l a m e shington ké A képviselőh képviselő lett Times“ lev-lött. Taublee

zítetteti.
y fővá-
képvi-
a mult
lottuk.
á r a d
i (a mi
Sz-g-
k a p
régóta
aját he-
társas-
külön-
breczen
je alatt
en józan
szadalm
nőségei-
különb-
tthonos.
javára
en szép
Az első
ndotta,
titkára
Tóth
vó elnö-
zgatott.
ajtót. A
érdeme
ki az
va van
régóta
saság a
félutáni
ntést —
dapest-
sürgöny
h alá
elgyu
y." —
csak el
a jogot
nagyon
modoru
nyára
nyozit
táta, a
párba
ek csak
ez a g
i buda-
ondani
Nágel
Ignác
kül-
ből.
ay-ban
erősít
reczen
mert
nagy-
el csak
nem
mert
t tar-
sok
égnek
p dél-
ben is
jules
a bi-
tel. —
rintot
e per-
es tett
ztudo-
gy le-
osdik
enne.
tart-
si hó-
lomra
nukba
ak, az
áltak
mány-
a hó
ha a
an ne
tat is,
—
évi
várad
meg-
éves
nyo-
szef
nt, a
foly-
örög
nygy
otta,
agy-
zom-
mely
Pet
a s
gyil-
zett
bau
ság
rát,
nd-

dal terjesztik és tenyésztik, abban a reményben, hogy mentül hamarabb átadhassák a piacnak, így a konyhát egy kitűnő tápszerrel gazdagítják. Olyan fajta, mint a burgonya, csak úgy, mint mondják, annál sokkal izletesebb és finomabb. Gumókkal ültetik, éppen mint a burgonyát, tévén egy-egy fészkebe kötöt, vagy hármát, a mely 100—300 gumót termel. Figyelemre méltó, hogy a Stachysnak gazdag a czukortartalma, a minek folytán esetleg egyébként is értékesíthető.

— **Eljegyzés.** Dr. Bayer Ferencz, a debr. kereskedelmi akadémia buzgó és tevékeny igazgatója, eljegyezte salfai Szita Piroska kisasszonyt.

— **Alexis orosz nagyherceg** nevével nevezik most a mi házi ezredünket, a 39-ik ezredet; könnyen megtörténhetik azonban, hogy a vitéz ezred nem soká tulajdonost és nevet fog cserélni. — Legalább az újságok azt írják, hogy a czár összevezett öccsével, Alexis nagyherceggel a miatt, hogy a nagyherceg polgári származása felelősségtől született fia számára állást kért az orosz hadseregben, a czár pedig megtagadta öccse kérelmének teljesítését. Alexis nagyherceg ennek következtében elhagyta szandekoziki Oroszországot s valószínűleg úgy akar tenni, mint János Salvátor főherceg, a ki tudvaleg lemondott méltóságai és címzei egész hosszú soráról.

— **Egy újságolvasó levele.** Még ilyen levelet is kap néha a szerkesztőség: Tisztelt szerkesztő ur! Kérem, legyenek szívesek becses lapjukban Y. urnak halálát közölni. Azért bátorodom önöket erre felkérni, mert az elhunytnak az öök olvasói közt igen sok barátja volt, a kik nagyon fognak örülni, ha a halálhírről az öök lapjából értesülhetnek.

— **Lakmározási mania.** Párisban egy elzáróti, Chéneau nevű gavallérel szokott járni a legkitűnőbb korezmákba, habár egy krajczára szines, ott kitűnően megébedel, számlálja többször 50 francot is kitesz, mikor aztán fizetésre kerül a sor, n gyszomoruan azt mondja a fizetőpinczének: „Csukasson be.” Ez így ment napról napra, a rendőrség előtt már úgy ismerték, mint a rozspénzt. Védője legutóbb azzal a megjegyzéssel kérte védeni szabadon bocsátását, hogy cliense lakmározási maniaiban szenved, melyért nem lehet felelősségre vonni. De a törvényszék néhány heti fogságra ítélte Chéneaut „a vendéglősök védelme” érdekében.

— **Hurkaestély.** Holnap este a kitűnő honyhárról és jó borairól híres „Kis pipá”-ban hurkaestély tartatik.

— **Hazi hírek.** — **Mária Valéria királykisasszony** — értesülvén arról hogy Czobél Minkától, egy felvidéki uris család tagjától, a napokban a Rvári testvéreknél „Nyirta lombok” című költeménykötet jelenik meg, a művet saját könyvtára számára megrendelte. — **Postfesta.** Az appropriationalis vita szerencsés befejezése alkalmából a két ellenzéki párt szombaton este társasvárosát rendezett a Vadászúrtban. Ugy a mérsékelt ellenzék, mint a szélsőbal vezérférfiai kivették részüket az ünnepeltetésből s a felköszöntők során első sorban a vitában részt vett szónokokról történt hálás megemlékezés. — **Öngyilkos közzegyző helyettese.** Dr. Jeszenszky Danó kir. közjegyző helyettese, dr. Tomásek Károly szombaton d. u. 3 órakor fölbölte magát s azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Külföldi hírek.** — A párisi kiállításjövédalma. A kiállítási zárszámadások, mint Párisból jelentik, még kedvezőbb eredményt mutatnak fel mint előre várták. A bevételből fennmaradó többlet, azaz a kiállítás tiszta jövédalma nem nyolcz, hanem tizedfél milliót tesz ki. — **Vilmos császár dekorálva.** A san-marioni köztársaság Vilmos császárt a köztársaság rendjének nagy szalagjával tüntette ki. Hohenlohe bíborosok az illető dekorációt a hozzátartozó diplomával együtt a császárnak Berlinbe küldötték. — **Tennyson ismert angol költő.** „Times” szerint még mindig nagyon rosszul van Tekintettel arra, hogy Tennyson 81 éves, állapota föltöbb veszélyesnek mondható. — **Ember telen a pa.** Berlinben egy Neumann Emil nevű zenekonzervatórium-tulajdonos több kiskoru leány növendéke ellen iszonyu bünt követt el; mikor gaztettei kiderültek, azokat az intézetben segédtanári minőségben alkalmazott saját fiára toltá, minek folytán a fiatal ember állítólag fölakasztotta magát. Az apát azon gyann alapján, hogy fiát előbb elkábította, azután felakasztotta, tartóztatták. Neumann őt azt is beszélik, hogy két évvel ezelőt saját leányát is fölakasztotta. — **Astor Jakab János.** Szombaton elhalt Newyorkban milliomos, Astor Jakab János, a ki 100-nál több házzal bir Newyorkban s 25 acre-val a metropol szívében s ezenfelül számos telekkel a külvárosokban, melyek egykor szintén igen értékesek lesznek. Az Astor-féle házak közül egyetlen egynek az az értéke 2,000,000 dollár. Az adók e birtokra évenként 500,000 dollárt tesznek s az Astor-család összes évi jövédalma 5 millió dollárra ug. — **Lövöldözések az amerikai parlamentben.** Rohoncynak a washingtoni képviselőházban is akadt utánzója. A képviselőház folyosóján Taulbee, kentuckyi képviselő lött rá Kincaidre, a „Louisville Times” levelezőjére, a hírlapíró pedig vissza-lött. Taulbee rögtön összerogyott, mivel a

golyó éppen a szemé alatt hatolt be. — **Orosz kókanizmus.** A II. Sándor meggyilkoltatásának helyén feállítandó templom építésére egybegyűlt 80,000 rubelt, mely a festő akadémiában volt elhelyezve, elskikasztották. A sikkasztással egy magasabb hivatalnokot gyanusítanak.

Irodalom.

Vértesi Gyulának az „Élet bajai” című beszélykötete a napokban már kikerül a sajtó alól s az előfizetőknek legközelebb szét fog küldetni.

A Képes Családi Lapok legutóbbi száma érdekes s változatos tartalommal jelent meg. — A többek között közül regényt Jókai Mórtól, elbeszélést: Prém Józseftől, irodalmi tanulmányt: Tolnai Lajostól; költeményeket Brankovics Györgytől és Vértesi Gyulától.

Uj szépirodalmi társulat. A fővárosban a természettudományi társulat mintájára alakulófélben van egy társaság, melynek legközelebbi célja tisztán szépirodalmi munkák kiadása s általában folytonos és erős propaganda a széplitteratura divatba hozása, népszerűvé tévése érdekében. A tagok a jól megválogatott kiadványokat ingyen kapják és ekkép sok jeles és érdemes munka fog napvilágot látni, melylyel most az írők hiába kopogtatnak a kiadók ajtaján. A mozgalom melynek élén főrangú hölgyek állanak, ki fog terjesztetni az egész országba.

Helyi termék. Méhner Vilmos kiadásában Budapesten egy csinos kiállítású, 64 lapra terjedő füzet hagyta el napokban a sajtót, ezzel a címmel: „Utazás a betűk országában.” Szerzője Könyves Tóth Kálmán az ifjúságnak e nemeskeblű, kedvencz írója. Jelen műve is főként az ifjúság számára készült. Egy rest, hanyag tanulót ír le benne, a ki az álom szárnyain a betűk országába téved, s ott sok kedves kalandon esik át, mik aztán annyira hatnak rá, hogy a fiu egy pár hónap múlva elsővé lesz. A 13 képpel, színes borítékkal ellátott s szerlelt tanulságos könyvecske ára csak 15 krajczár s a gyermek világnak bizonyára nagy örömet szerez. Az egész csinosan gördülő alexandrin versekben van megírva. Melegen ajánljuk e mulattatva oktató könyvet a szülők figyelmébe.

Színház.

Szombaton Somló Sándor jutalomjátékára saját darabja: „Görgő” került szíre — szép számu kzközöség előtt, mely őt ugy első kiléptekor, valamint minden nagobb jelenése után zugó tapsviharral fogadta — s ezenfelül virágcsokrokkal s koszorúkkal halmozták el, — melyek között különösen kitűnt egy óriási lantalaku koszoru Paczelt János virágmű intézetéből — végül még egy csinos ezüst, színtelen lantalaku; írószereket is nyújtottak fel a jutalmazottnak. Szóval a fogadtatás oly szívélyes volt, hogy azzal a jutalmazott meglehetett elégedve — leszámítva természetesen azt, hogy az anyagi siker az erkölcsinek még sem volt egészen megfelelő. De hát hiába ez nálunk olyan dolog, a melyhez író is színes is rég hozzászokhatott, csak hogy kétszeresen érzi az, a ki egy személyben mindkettő.

A darabot, melynek meséjét lapunk szombati számában már ismertettük, a közönség a lehető legrokonszenvesebben fogadta, — mely fogadtatást az meg is érdemelte, mert egy minden ízében költői, ha nem is mindig hatásos effectusokban nyilvánuló — de a drámai összeütkezéseket, drámai szenvedélyeket hiven festő s lélektanilag is gondosan jellemző darabbal állunk szembe.

Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy ebben a darabban a lírikus a drámaírónak felébe kerekedett és pedig a színi hatás határozott hátrányára.

Azok a lendületes, — igazán poetikus nyelven megírt szép dizezők — mint például a második felvonás nagy jelenete, midőn Tomiris találkozik Gorgóval — bármily szép és olvasva hatásos, hangulatot keltő dolog — de a színpadon hosszúságánál s cselekményhiányánál fogva kissé untató.

Legtöbb drámai értékkel s hatással bíró része a darabnak az első felvonás. Csupa élet elevenesség, a drámai akció hatalmas hullámokban indul meg — s a függöny legördül-tével a néző szinte félő kíváncsisággal várja a folytatást, a hatalmas, impozáns erővel megérezkített exoziczió után.

Kétségtelenül a leghatalmasabb s drámai emóziókra legalkalmasabb szenvedély a gyűlölet, — melynek lángját a felbőgő maglya lángjával együtt ott látjuk lobogni Gorgó s többi fegyverkovács szemében. — Ezenkívül kortestés s korhűs tekintetében is ez a felvonás a legértékesebb — bár például az a jelenete mikor Tomiris béreucei az ártatlan szűzeket, elakarják hurcolni — a hiper realizmus színét viseli magán.

A mese folyamát, ismételjük, nem szándékunk végig kísérni — csak általánosságban jegyezzük meg, hogy az mindvégig érdekes, fordulatokban gazdag — csak az a hibája, ismételjük, hogy a lírikus minden lépten, nyom a legérdekesebben folyó akciók közepette nyakon csipi a drámaíró s nem ereszti addig míg egy-egy igazán szép — de a helyzethez nem mindég illő — költeményt el nem mondhat vele.

Ami a jellemfestést illeti, az alakok mind

helyes lélektani alapokon mozognak — s a hős tragikumája teljesen megokolt.

Hogy egy-egy alak élettelenül folyt szét a sablonos gesztusok árjában — az már nem az író hibája volt.

Általában az előadás nem tartozott a sikerültebbek közé.

Medgyaszay Evelin hosszú betegsége után először lépett fel Tomyris szerepében, s első kiléptekor egy szép csokrot nyújtottak fel neki s hosszas tapsal fogadták.

A kiállott betegség nyomai nagyon meg-látszottak játékán — s valóban kár volt először ily nagy, a farsasztó megerőtétessel járó szerepben fellépnie.

Julius.

Jutalomjáték. Kopácsy Juliska k. s. színtársulatunk kedves énekesnőjének jutama játéka iránt széles körben nagy az érdeklődés, s több hozzánk érkezett kérdézködéésre szívesen adjuk a felvilágosítást, hogy a kisasszony jutalomjátéka bucsufelépítével egyidejűleg lesz, az az e hónap utolsó napjainak valamelyikén. Ez alkalomból Leqouce legszébb operettje „A kis doktor” fog színpadunkra, melyben a jutalmazott Fioret-tát a virágáros leányt fogja játszani. Az operette betanulását Delli n karmester vezetése alatt már megkezdte a személyzet.

„Pepita” Hegyi Béla kedves szép operettje lesz színházunk legközelebbi ujdonsága. A próbák már annyira előre haladtak, hogy az első előadás szombaton megtartható lesz, s aztán vasárnap ismétlik. „Pepita” egyike a legsikerültebb operette termékeknek s egyik bájosabb dal, keringő, induló a másikat váltja fel. A czimszerepet Somló né fogja énekelni, míg Kopácsy kisasszony kitűnő szerephez jut Fredro hadnagyban; e szerepet a népszínházban a tenorista énekei.

A csütörtöki jutalomjátékról. — Péchy Kálmán jutalomjátékról írott szombati hírlünk városszerte nagy érdeklődést ébresztett, ugy hogy olyan dologis történt, a mi Debreczenben a legnagyobb ritkaságok közé tartozik: ugyanis az előadás előtt három nappal telát már ma törtétek előjegyzések. Városunk intelligens műértő közönsége finom érzékénél fogva nagy jelentőséget tulajdonít a csütörtök estének, a mikor egyszerre négy helyi fiatal író lép eléje meganyinyi ujdonsággal. — A csütörtöki jutalomjáték városunk irodalmi életének történetében is jelentőséggel bír, s nem kis tanúságot tesz arról, hogy vidéken is lüktethet élénk irodalmi élet, ha annak munkásai szorgalommal és tehetséggel minél gyakrabban igyekeznek megjelenni a nyilvánosság előtt. — Az érdekes estére jegyeket előjegyezhetni a színházi pénztárnál.

Sport.

Uj versenystálló. A három Forgách testvér László, Sándor és István, szövetekezve Dégenfeld Gusztáv gróffal és Wesselényi Béla báróval új versenystállót alapítottak. Ez rövid idő alatt egyike lesz a legkiválóbb versenystállónak, melynek alapját a Forgách Sándor tulajdonát képezett 30 anyakancza képezi. Minthogy abból az istállóból átlag évenként 20 esikő várható, a szövetkeztet urak abban állapodtak meg, hogy a telepen csak az idomításra alkalmas csikókat tartják meg, a többiek eladják. Az új istálló nemcsak menyiségileg, de minőségileg is kitűnő lesz, minthogy a kitűnő anyakanczakon kívül olyan fedező ménekkel rendelkeznek már is, mint az „Imlaire” és „Beauinness.”

Közgazdaság.

Sertések szállítása. Minthogy az ország területén, valamint a kőbányai sertéspiaczon uralkodott ragályos s záj- és kőrömfájás feltűnően enyhe lefolyású és legtöbb helyen szűnő félben is van, a sertéseknek Kőbányára való behozatalát szabályozó s immár a viszonyok változtával a helyzetnek meg nem felelő mult évi 65,481. sz. rendeletet, Szapáry gróf földmívelésügyi miniszter olyképen módosította f. év február 28-án kelt 10,977. sz. rendeletével, hogy ezenul a sertések az ország területéről külön engedély nélkül vasuton Kőbányára szállíthatók, önkényét értvén, hogy a sertésszállítmányoknak szabályszerű marhalevéll kell ellátva lenniök, a sertések felrakás alkalmával szakértő állatorvos által szigoruan megvizsgálandók. Ezen rendelet márcz. 1-én életbe is lépett már. A földmívelésügyi miniszternek ezen intézkedése áitl könnyítve lett ugyan a sertések szállítása és forgalma, de a miniszter a legszigorubban intézkedett, hogy a sertésspar Kőbányán a legnagyobb rendben és elővigyázattal kezeltséssk s nevezetsen hogy csakis teljesen ép, egészséges állatok továbbíthatók Kőbányáról. Ezen intézkedésnek teljesítését a miniszter a közpönt által történendő ismételt egyenes ellenőrzéssel is biztosította.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, kedden 1890. márcz. 4 én

páros bérletben:

kedvezményes helyárákkal:

AZ

ember tragédiája.

Dramái költemény 11 képben.

MŰSOR:

Szerdán, Márczius 5-én „Az ember tragédiája”. Dramái költemény.

Csütörtökön 6. márcz. „Margit házassága” színmű 3 felv. először (írta R. P. O.) „Az ideál” vígjáték 1 fev. először (írta: Karczag Vilmos) és a felvonások között két monológ Dr. Tüdös Jánostól és Szabolcska Mináltól. (Bérlet szünet Pechy Kálmán jutalomjátékára)

Péntek már. 7. „Ember tragédiája” bf. Szombat már. 8. „Pepita” operette először bérletben.

Vasárnap, márc. 9. „Pepita” operette másodsor bérletben.

Jövő hétre kitűzve „III. Richard és Örök törvény” 1-őr.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

BUTOROK

és

házi eszközök

elköltözés miatt

eladók és azonnal átvehetők.

Ipolyi Lípótné

Kádas-utca 1897. sz.

OCCASIO

TAPESTRY

szőnyegek

métere

1 frt 40 kr.

Kunz József és Társa

DEBRECZEN,

kis templombazár.

Nagy üzlethelyiség kiadás.

A hatvan- és piac-utca sarkán lévő házban kiadó a hatvan-utczára néző oldalon egy nagy helyiség, a mi több üzlethelyiségre átváltoztatható is, egyleteknek igen alkalmas.

Ertekezhetni Tóth Gyula vaskereskedésében.

Eladó ház.

Érmihályfalván a legjobb helyen a legnépesebb utcában

sarokház bolthelyiséggel

alkalmas ugy kereskedésre mint bármely üzletre

eladó esetleg haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a tulajdonos

Hankesz Antal

Ér-Mihályfalván.

SZÉNA ELADAS.

Álmosdon, Érselind vasúti állomás közelében jó széna és egyéb takarmány marhával való felétetésre a helyszínen, avagy elszállításra eladó. Ertekezhetni alulirottal.

Engländer Miklós.

Árverési hirdetés.

A debreczeni ref. egyház gazdasági szakbizottsága az 1890. 7-dik szám alatti végzésében elrendelte, hogy az egyház tulajdonát képező 64 és 1/2 nyilas, vagyis 362 hold és 130 □ öl tag föld a Szepesen, a szoboszlói ut mellett, az 1890. évi március hó 26-án d. u. 3 órakor, az egyház tanácstermében, folyó évi október hó elsejétől árverés útján a leg többet ígérőnek 6. esetleg ha a bérlet építkezésre hajlandó és az egyházzal e tárgyban megegyezésre jut, több évre leendő bérbeadására nézve is az árverés elrendeltek, és az árverési feltételek az egyház irodájában bármikor megtekinthetők, egyszersmint az árverési szándékozók tisztelettel meghívom.

Debreczen, 1890. Március hó 1-én.

Otrokocsi Véghe János

a debr. ref. egyház algonok.

5620. sz.

1889. kv.

Árverési hirdetm. kivonat.

A h.-bűszörményi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Ránky Béla mint a h.-bűszörményi takarékpénztár igazgatója végrehajtható Burger Sámuel h.-bűszörményi lakos végrehajtást szenned elleni 500 ft tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a h.-bűszörményi kir. járásbíró) területén lévő és a h.-bűszörményi 4809. számú tjkvben foglalt A + 1336. hrsz. alatti 1322. népsorszámu ház és udvarból álló ingatlanra az árverést 1000 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi március hó 31-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir. járásbíró telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 100 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bűszörményben a kir. járásbíró telekkönyvi osztályánál 1890. december hó 2. napján.

D E A K

kir. aljárásbíró.

ANTI-GRAVEDO. NÁTHA ELLENI SZER.

Általános elterjedt vélemény volt az ideig, hogy a nátha nem gyógyítható. Számtalan kísérleten alapuló tapasztalat azonban, hogy a

nátha hat óra alatt gyógyítható

ha a Tauffer Károly fővárosi gyógyszerész VI. Szondy-u. 31. által készített anti-gravedo segélyét vesszük igénybe. Ezen teljesen ártalmatlan szer ugy felnötteknél, mint gyermekeknek a legbiztosabb sikerrel alkalmazható. Első ízben két evő kanállal, utóbb óránként egy evő kanállal vendő be; gyermekeknek kávés-kanállal adandó. Már az első két kanál bevétel után megszűnik a nátha okozta köhögési inger, ugy a fejfájás és tüszentés: N-hány kanál bevétel után a légutak kóros elváltozásai tetemesen enyhülnek, míg végre szabaddá és rendessé lesz a lélegzés és szaglási képesség. Csak a törvényesen bejegyzett védjeggyel ellátott készítmény nyújt biztos sikert.

Ára egy üvegnek 60 kr.

Az „ANTI-GRAVEDO” Tauffer csak gyógyszerárakban kapható. DEBRECZENBEN: TÓTH BÉLA és Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerészeknél.

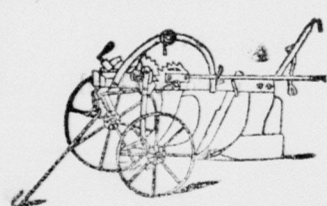
SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI., külső váci ut 1696/99. sz.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjakkal kiűntetett:

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekéit

és szabadalm. mélyítő ekéit,

mélyítő ekéit önzetekkel, eredeti Schlick és Vidatsféle

egyvasu ekéit,

talajmívelő eszközeit, boronait és rögtörő hengereit.

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorhajtógépeit.

Szörvavető gépek, többvasu ekékre alkalmazható tengeri- és répa-űrtető készülékek. — Készletben vannak továbbá: gőz és járgányesplő készülékek, gabonatisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológ és daráló, őrlőmalmok és olajmalmok be- rendezések. — Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató gépek és fűkaszálo gépek.

Legjutányosabb árak.

Előnyös fizetési feltételek. Arjgyezék kívánatra ingyen s bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsém ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky utca 14. sz. alatt lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint hogy ugyanott építési cikkekink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága. Minta raktár Debreczenben: TRNKA FERENCZ urnál.

Debreczen 1890. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchényi-utca SIMON-ház.

1715
1890.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közli, hogy a város tulajdonát képező következő földek:

1. A Gilányi katonai lakotanya és a Boldogfalvai kert között, illetve a lakotanya nyugoti végében a Boldogfalvai kert északi végéig nyúló 5 hold legelő föld, az 1890. évi október 1-től 3 évre, tehát az 1893. évi október 1-ig terjedő időre.

2. Az árok-utcai 686. sorszámu háznak 3 hold 550 □ öl ondódi föld, az 1890. évi október 1-től három évre, tehát az 1893. évi október 1-ig.

3. A Légszeszgyári kőfal és a vasutvonal közt fekvő 868 □ öl föld terület, az 1890. évi október 1-től 6 évre, tehát az 1896. évi október 1-ig terjedő időre.

4. A Nagyvárad utca végén lévő téren fekvő s mészárulásra szolgáló azon földterületek, melyek most e célra Stern Salamon és Jakobovics Gyuláné, továbbá Csala Jánosné és Svarcz Fanni, végre Stern Fanni által bérletnek, az 1890. évi május 1-től 3 évre, tehát az 1893. évi május 1-ig.

5. Ugyancsak a Nagyvárad utca végén lévő téren fekvő s mészárulásra szolgáló azon területek, melyek most Schvarecz Fanni, Schiffer Adoltné és Schvarecz Fanni Jakobovics Gyuláné által bérletnek, az 1890. évi július 1-től 3 évre, tehát az 1893. évi július 1-ig s végezetre:

6. Ugyancsak a Nagyvárad utca végén mészárulásra szolgáló azon terület, mely most e célra Fried Irma által bérletnek, az 1890. évi szept. 1-től 3 évre, tehát az 1893. évi szept. 1-ig terjedő időre, a városháza nagytanácsstermében folyó 1890. évi márt. hó 19 napján tartandó nyilvános árverésen, a város számvevői hivatalánál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverési óhajtok azzal értesítettek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen 1890. február 27.

A városi tanács.

Vetemény magvak

gazdasági, konyha- és virágkerti friss,

csiraképes jó minőségben, kaphatók

Gaszner Károly

fűszer- és mag-üzletében

Debreczenben, Czeglédutczán.

Különösen ajánlom:

magyar és francia luczerna,

takarmány répa,

diszkeretekbe angol perje és

pázsit fűmagvaimat;

továbbá többféle

sárga- és görög-dinnye magot

válogatott újabb finom fajokból

és ennivaló

csemege tengerit.

Universal ekéket

2, 3 és 4 barázda ekéket,

egészen vas és aczélból

s szállitleg jobban és legol-

csóbban

Umrath és Társa

gazdasági gépgyára

Prag-Bubna.

Arjgyezék kívánatra ingyen

Bizonyítványok rendelkezésre állnak.

Raktár, Budapest Váci-körút 60.

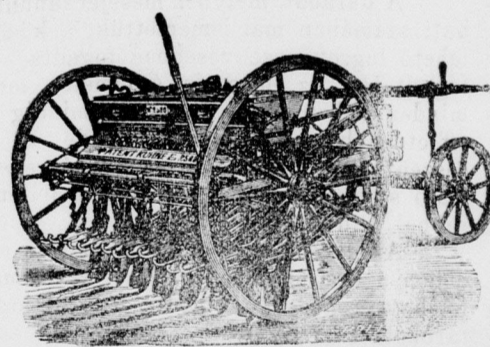
Répatermelő figyelmébe!

Gyár
MOSONYBAN.

KÜHNE E.

Főraktár
BUDAPEST.

(Alakult 1856.) GAZDASÁGI GÉPGYÁRA VI., váci-körút 21.

ajánlja egy és kétvasu ekéit, Laacke féle hírneves rét- és szántóföld boronait, Turcány-féle szab. kéregtörőt

„HUNGARIA-DRILL”

a legjobbnak elismert sorvető gépeit Répatermelő számúra könnyű olesó sorvetőgépeit, kitűnő jó répavető gépe t. (különlegesség), ugyszintén mindennemű kapáó és mívelő-eszközöit.

Új czimfestő üzlet.

Van szerencsém tudatni a t. cz. közönséggel, hogy alulrott

Debreczeni Lajos

a Sipos cég volt üzletvezetője önálló üzletet nyitottam és felvállalok mindennemű

czimfestést czégírást, aranyozást

s más e szakmába vágó munkákat. Pontos, gyors és a mai kor igényeinek teljesen megfelelő kivitert kezeskedem.

A t. cz. közönség becses pártfogását kérve maradok

teljes tisztelettel

DEBRECZENI LAJOS

czimfestő

Kis-Csapó-utca 373. sz.

Szerkesztő

Széchényi-utca

ker.

H.

előfizetési pén

valamint

minden kő

Bérmentetlen

XVI

A Tisz

(T.)

avagy meg

fentartása

formák közt

nem arról

ber, jó avag

jen-e vagy

Lehet-e még

elnök? Hog

ez a szó „t

valamit?

Miféle

nésének ind

rata, a kiss

lölet, a mely

kisbesség

történo meg

indoka telá

vehető, mert

nes, és a ha

nitéséből en

gában véve

ilyen, csak

akik hango

tényálladéko

sebbség ez

mány ellene

dás a nemze

lasztók joga

egy oly kiss

választók zö

mileg alappa

leménynek

volna a több

telme e tola

kormányképe

mely az or

negyvenet k

nek és válas

egyed részét

az országban

amely párt

A „Debrec

A kial

A kialu

a gyűlt

Hogy V

Reád a

Szer tu

Mint eg

De hiá

Csak em

Okom u

De azt

Mér: aka

Építui a

Lopott k

Nem te

S in mo

„Ugy-e f

Jól van,

A tied v

Hej, de

Mégis na

Hogy az

Akkor m

Hadd de

Az egés

Egy

Üdvözl

ugy látszik

zet adva, cs

egy kis türe

elsiet.